لیکوال: ع . رشید

۲۰۲۳/۰۶/۰۵

دلته

خدایان خوشاله دي

(ناول)

شپږمه‌برخه

لیکوال: ع . رشید

(۱۹۹۵ – ۲۰۰۱ کلونه)

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

پوره یوه اوونۍ کیده چې لکشمي همداویل چې: انامي ناروغه ده... کله به چې له درسه خلاصه شوه، په بیړه به یې په سترګوکې خدای پامانی اوروغېږ دواړه په یوځل راسره وکړل او زربه دکورپرخوا روانه شوه، زما هم په زړه کې وه چې دهغې پوښتنې ته باید ورشم، ځکه هغې زما خورا ښه عزت کاوه اودزړه له کومې ورباندې ګران وم، ان چې هره ورځ به یې ځان زما له حاله خبراوه. لکشمي ته به یې همداویل چې زما له هرڅه باید ځان خبرکړي، ان لادایې هم ورته ویلې وو، چې موږ هندیان دوی ځکه نه پیژنو چې دوی له ژونده دسرتېکونې اوچا ته په اسانۍ سره دلاس اوږدیدووالاخلک نه دي... ما له ځان سره پریکړه وکړه چې کله سبا کالج ته لاړم له لکشمي به هیله کوم چې ماله ځان سره بوځي، خوکله چې په سبا یې زه کالج ته ورسیدم ترمامخکې لکشمي راته وویل چې:

ـ انا مې دې ډیریادوي، ویل یې چې یوځل یې راوله...

خوماورته وویل چې ما هم نن هوډ کړې و چې له تاسره یوځای باید یوځای دهغې پوښتنې ته لاړشم، کله چې زموږ درس پای ته ورسید، زه اولکشمي دواړه دهغې په موټرکې دهغې دانا دکورپه لوروخوځیدو، زموږ دکالج او دشهزادګۍ ګلبانودکورترمنځ ډیرواټن نه و، په ځوشیبوکې موږ دواړه دهغې بنګلې ته ورسیدو، چوکیدار په ځانګړې درناوې دروازه راته پرانیستله اومورږ ور دننه شو، حکیم لالاپه هم هغه شان لکه چې پخوامې لیدلی و ښکاریده، دبنګلې دباندې یې دربارکړی و، داسې چې که چانه پیژاندی، نوخامخا به یې ویل چې ددغې لویې بنګې اصلي خاوند که دې اوکه نه دی دی خپله دی، کله یې چې زموږ په موټرسترګې ولګیدې راپورته شو، اوپه بیړه بیړه یې ځان راورساوه، زه لا له موټره سم کښته شوی نه وم چې ما لاس ور اوږد کړ، خوده زما لاس ته ونه کتل اونیغه یې غاړه راکړه اوپه غېږ کې یې ټینګ ونیولم:

ـ ته چیریې... له ډیرې اوږدې مودې وروسته، په خیرراغلې... میمم صاحبه ناروغه ده، ډیردې یادولې...

لکشمي خپل موټرودراوه موږ دواړه دبنګې په لورپه داسې حال کې چې حکیم لالا مو مخکې و، روان شو، کله چې تردروازه وردننه شو، داځل داوږده دهلیزپرځای موږ پر هغو زینوقدمونو کیښودل چې دروازې ته مخامخ پورته ختلې وې... دویم پوړ ته وختو، نن په ټوله بنګله کې دهغې ورځې په اندول آرامې وه، ان له هغه اوږده اولړې دهلیز څخه هم نه دوړو اونه دزړو غږ راته... په دویم پوړکې یوه کوچنۍ دوه پله یې دروازه حکیم لالا راته پرانیسته، یوکوچنې دهلیز لابل هم هلته و، دغه دهلیزته مخامخ یووررااخلاص و، موږ هم په همدغه وره ورننوتو، هلته د دویمې کړکۍ څنګ ته دزړې شهزادګۍ پالنګ پروت و، کله چې موږ ورننوتو داپه نمانځه وه، لمونځ یې کاوه، په څنګ کې یې دچا خبره یوه بله مامره دنګه ښکلې ښځه ناسته وه، چې هرچا فکرکاوه خدای په خپل حکمت سره جوړه کړې ده، هغې ګلبانو څارله اودهغې په چوپړکې وه، هغې موږ ته هرکلی ووایه اوهلته یې په یوه خوا کې هغو مخامخ څوکیوته لاربښونه کړو، لکشمي راته وویل چې دایې نګورده. دهغې خاوند اوس هم لوی دولتې ماموردی، هغه ټول عمر له هندوستان څخه دباندې په اروپااوامریکا کې خپل ماموریت ترسره کړی دی، ددې نیکه هم ترویش دمخه دهندوستان له لویو نوابانو څخه و...

ګلبانوله لما نځه وروسته، له موږ سره هم تود روغبړوکړ اومخامخ موږ ته کیناسته، خوداځل یې رنګ اوڅیرې ډیربدلون کړی و، ښه یې زیړه شوې وه... خو څه یې چې داځل ترتیرځل هم تاوده وو هغه ددې تود اودزړه له کومې هرکلی و... دا دویم ځل و چې دزړه حمله پرې راغلې وه، ځکه یې په خنداکې وویل:

ـ زما ناروغې خورا بده اونامرده ناروغې ده، داده دویمه دیکه یې هم راکړه...

سره له دې چې ډاکټر ورته ویلې ووچې ډیرې خبرې باید ونه کړي، زما مخکې ته یې کابلې بادام اوکشمش راوړاندې کړل اوله هغوسره سم یې وویل:

ـ هغه مهال چې زه لاځوانه وم، موږ ته به دابادام له کابله راتلل، هو، هغه مهال زما پلار ژوندی و، هغه دجنرال نادرخان همزولی اوملګری و، هغوی هم ډیره موده دلته په هندکې وو، په هغه کال چې زما خدای بښلې پلاردا بنګله جوړوله ان پرهغه مهال هم دوې لاکابل ته نه ووتللې، له موږ سره یې راشه درشه درلوده، ان چې وروسته کابل ته ولاړل، دوی به په کال کې یوځل دوه دلته راتلل اوموږ به کابل ته ورتلو، هغوی ښه خلک وو، په هغه مهال ددوستۍ اومینې خلک دوی وو...

ما ددې خبرو ته غوږ نیولی و، چې یوناڅاپه یې پوښتنه راڅخه وکړه:

ـ بښنه غواړم، اوس په کابل کې بادام پیداکیږي؟

په دغو شپوکې پرکابل باندې سختوجنګونو خوله لګولې وه، رادیوګانو، تلویزیونو اواخبارونو په هغو شپوکې دکابل دورانې اوبربادۍ له وحشته ډک خبرونه د نړۍ ګوټ ګوټ ته رسول، کابل به یې ښوده اودوژنو هغه ناپایه بهیربه یې ښود چې انسانان هلته خپلو مټو او وزرو ته لیوان شوي وو، ځکه نو زه هم ناچا روم چې باید ورته ویلې مې وای:

ـ هو، بادام شته خوپه وینولړلې... دکابل دهغو شپو بادام چې تالیدلې اوخوړلې وو له اوسنیوهغو سره خورا زیات توپیرلري...

ځوشیبې په یوه اوږده سوچ کې ډوبه شوه، بیایې لکشمي ته مخامخ وروړاوه:

ـ رښتیا وایې، کابل ټول وسو، کابل ټول وران شو، کابلیان ټول له کابله وشړل شول، اوریدلې مې دي چې اوس په کابل کې داسې کور اوداسې کورنۍ نشته چې دکورنۍ یوپاڅو غړې یې نه وي وژل شوي... زه خوهره ورځ دغه بده

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالې د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

ورځ چې پرکابل باندې روانه ده پرتلویزیون باندې ګورم... خدای د دکابلیانو مل شي... زموږ خو له دعا پرته نورڅه له وسه نه شی کیدای...
لکشمي هم دکابل پرحالاتوباندې ښه خبره وه، هغې به لاماته هم کله کله دکابل په اړه ویل چې زه به هم نه وم پرې خبر، هغې به ماته داسې خبرونه اوشعرونه راوړل چې هغه به ټول کابل ته اودکابل له پاره ویل شوي وو... موږ لاهم په همدغه ویرکې وو چې دګلبانو نګور راوترپل اوزموږ دخبرولړی یې یوپه یوراپرې کړه سترګې یې زما په سترګوکې راخښې کړې اوویې ویل:
ـ زه نه پوهیږم چې ستاسې ماغزه ولې کارنه کوي، څومره جګړې، څومره ورانی، اوڅومره بربادی... تاسې پوهیږئ چې نړې ستاسې په باره کې څه وایی؟ ځوانان هلته مري، ښځې هلته مري، ماشومان اوبوډاګا ن هلته دګولیوله ډاره سا نه شی اخیستی، سپی په کوڅوکې دانسانانو دمړو غوښې نه خوري، جنت غوندې هیواد مو په دوزخ اړولی دی ولې... دڅه له پاره؟ څه شی لرئ چې نه پرې جوړیږئ، ولې له خدایه نه ډاریږئ، داڅه چې اوس په افغانستان کې روان دي دغو ته کوم انسانی وجدان کتلای شي، داشان کړه وړه دکوم الهي قانون له اصولو سره ورته والی لري؟
ماچې کله دهغې دغه په ردو ردو کې خبرې واوریدې، زما زړه ته کله هم نه رسیده چې دداسې ښکلي میرمن خوله به هم په داسې سپینو ټکولکه چې ماته یې وویل راخلاصه شي، ما په هرڅه ځان ورته ناګارکړ اوهیڅ مې هغې ته دویلو له پاره نه درلودل ځکه نو همداسې غلی پاتې وم خو داچې دهغې خبرو ځواب غوښت ځکه مې په کاږه ورمیږه ورته وویل:
ـ زه هیڅ هم نه شم ویلای، زموږ هیواد داځل دډیروبدوخلکو منګولو ته لویدلی، داسې فکرکیږي چې دهیواد حالت به تردې هم وران شي، په دې چې جګړمار نه دې پوهې دي اونه هم دخپل هیواد دجوړونی، په دې چې دوې پردیویوازې دورانیوله پاره روزلي دي اودخپل کور ورانولو اوخپل ورور د وژلو زمریان اواستازي دي، دوی نه خپله اراده لري اونه غواړي چې هغوی چې دخپلواکي ارادې خاوندان دي په خپل ځنګ کې ومني اویایې وزغمي... همداده چې لویوځواکونو جوړکړي اتلان نن هماغه لوی ځواکونه په خپله سړي وژونکو او تمدن بربادوونکی بولي... اوپه دغه پلمه پرافغانستان رابلوسیدلي اود دوی په پلمه، دادي ددغه هیواد نن اوسبا پربربادی اوورکې باندې سپاري...
لکشمی زما دخبرې له پای ته رسیدو سره داترغوږ راتیره کړه چې دې هم خپلې زده کړې په لندن کې کړې دي. خاوند یې تل په سیاسي دندو وي، ان چې په کابل کې یې هم یوه موده تیره کړې ده... خو زما له پاره ترټولومهمه داوه چې ما له داسې ښکلي، دنګې اوسپین رنګې میرمنې څخه څومره سپینې خبرې واوریدې اوپه څه شان یې دزړه له کومې راته وکړې... تورې اوږدې زلفې، غټې غټې سترګې، تړلې تورې وروځې، جګ قد، درانه پښتانه کاته داټول هغه څه وو، چې دایې اوس زما په وړاندې دهوسې سترګو هغو غوندې درولې وه، هرځل به مې چې ورته کتل بیا به د خوشال بابا شعربه راياد شو:

چې د باغ صبرې یې پستې ترقامت دي...

زړې شهزادګی ډیرې خبرې نه کولې، دهغې له پاره اوس دخبرونه کولو روژه دډاکتر له خوا منظوره شوې وه... په دغه ورځ یې هم تردیرو پورې لکه چې زموږ خبرې دچاخبره دزړه په زور واوریدې چې اصلي خبره بیاهم داوه چې:
ـ ستاسې ماغزه کارنه کوي، ولې مو دهغه ښکلي هیواد پرتم اولوی نامه ته دومره په سپکه سترګه وکتل، ولې مو افغانان اوافغانیت په ځمکه وواهه... اوولې موددغه هیواد تاریخ ته ونه کتل...
زموږ ټولې خبرې په همدغه ټکي وې، زه یې هم په همدغه ګناه ترګواښ لاندې نیولی وم، داسې چې ګواکی دازه وم اویازه یم چې افغانستان ته، افغانیت ته، اوانسانیت ته په خپل لاس اوراچوم. اویادازه یم چې دخپل هیواد پرتاریخ باندې دجنایاتو داسې یوڅپرکې ور زیاتوم چې هغه هم دافغانستان اوهم دجهان له پاره دشرم یوه بیلګه دی... دګلبانو زړه هم په همدغه ټکي درد کاوه، ځکه یې ما ته مخ راواړاوه اوپه ناروغه څیره یې رانه وپوښتل:
ـ داڅه وشول، داڅه هلته روان دي، ته راته ووایه چې دمحمود اواحمدشاه پرلتو باندې اوس داسې یوڅوک نشته چې دغه خلک اودغه ویاړلی ملت له دغه شره وژغوري...موږ تل همداوایوچې ولې دهغو لویو نومیالیو ځای اوس خالي دی، اوکه خالي نه وي نوبیا ولې موږ ته نه راښکاري...؟
دزړې شهزادګی داپوښتنه لاسمه پای ته نه وه رسیدلې چې حکیم لالا اودهغې درملونکی ډاکتر دواړه جوړه پرکوټه راننوتل، زموږ دخبرو لړی وشکیده اوهغه مودډاکترپه لیدو ګردې په ټپه ودرولې، لکشمي اودګلبانو نګور دمخامخ کوټې دروازه خلاصه کړه، موږ هلته ولاړو، هلته موږ درې واړو دخپلو خبرو تګلوری په بله کړل، هغه ستړې ستړې خبرې چې دلته یې نه یوازې زما بلکی دنورو زړونه ستړې کول اودستړو زړونو خبرې وې، هغه مو ګردسره پرېښودې، لکشمي هم په څه شي پسې دباندې ووته، زه اود زړې شهزادګی ښکلي نګور یوازې سره پاتې شوو، داچې زه یې دخپلې خبرې په سیده ګوزارونو ویشتلی اوپیکه کړی وم، زما له پاره داهم اوس دهغې ترخوابښې کمه نه ښکاریده، داچې ډیره ښکلې وه، دهغه انځوریې زه اوس هم په ذهن کې نه شم جوړولای، ځکه مې نورهرڅه په خپل ځای پرېښودل اوددې دنامه پوښتنه مې ترې وکړه چې دې راته وویل:
ـ زه ددغه کورناوې یم...

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

- زه پوهیږم چې ته ددغه کورنه یوازې ناوې یې بلکې ښکلې ناوې هم یې خونوم مو؟
- نوم مې لیلا خان دی...
- ډیرښکلی نوم مودی خو...
- ولې خو؟
- هیڅ هیڅ (په موسکا)...
- له خو څخه مو موخه څه ده مهرباني وکړئ راته ووایی... په زړه کې یې مه ساتی، هیله کوم...
لیلا راته جدي غوندې شوه، په دې چې ما هغې ته هسې دسترګو په رپ کې دا ناڅاپې پوښتنه چې زه پوهیدم پرې راوپاریده پیداکړه، هغه په دغه خبره یوڅه سره نیولې غوندې شوه، ان چې په ښکلې مخ کې یې دنابللې سرخۍ څپې سره لاړې اوراغلې... زرمې ورته وخندل اوورته ومې وې چې دومره مهمه خبره نه ده، ته باید دومره سره نارامه نه شې... خوهغه نارامه شوې وه ځکه یې بیا وویل:
- زه هیله کوم چې خبره مووکړئ، کومه خبره چې دویلو وې اوونه ویله شې، هغه دوې ستونزې رامنځ ته کوي او دوه لورې سره ځوروي...
ددې دسختو احساساتو په ځواب کې ما خپله خبره چې دې ته به هم ډیرنادره وه اویابه نه وه وکړه:
- وایی چې لیلا دومره ښکلې نه وه لکه چې ته یې...
ډک زړه یې سره خالي شو، په خندا راته شنه شوه، دواړې وروځې یې نورې هم یوې بلې ته سره نژدې شوې اوویې ویل:
- هې بابا زما خود زړه راپه درد کړ، نژدې وه چې لکه بې بې پرما هم حمله راشي،... لیلا که ښکلې نه وای کیسې به یې نه کیدې، نوم به یې ښکلی نه و، اودښکلاهنګامه به یې ترموږ پورې په ښکلاسره نه رارسیده، ته چې وایې ښکلې نه وه، زه داخبره نه منم لیلاښکلې وه...
- وایې چې دومره ښکلې نه وه، خو دمجنون لیونۍ مینه وه چې هغې ته یې ترښکلاهم لوړه برخه ورکړه...
- بس ته داومنه چې لیلاښکلې وه، داکه دمجنون په سترګو وه اوکه دنورو...
هغه ښکلې وه...
موږ لاپه همدغه دربه کې وو چې لکشمي راننوته اوویې ویل چې ډوډۍ تیاره ده، خو لیلې هغه کینوله اوپرهغې یې زموږ دخبرې سپیناوی پیل کړ، هغې په پیل کې فکرکاوه چې موږ تراوسه هم هغه سیاسي خبرې سره شاربو، ځکه یې هغې ته وویل:
- ببو، پریږده، دغه خوارکي ته اوس هم دکابل غموڅه نه دې ورپریښی، دهغه خپله زړه له وژنو اوبدمرغیو شین شوی دی...
خوکله چې لیلې زموږ دپوښتنواوخبروتوله کیسه له سره ترپایه ورته وکړه نوبیایې ورته وخندل:
- په دې کې خو شک نشته، چې زما په ټوله باباګنۍ کې ترتاښکلې ښځه نشته، دی رښتیاوایی... ته یې باید ومنې ځی چې هلته ډوډۍ تیاره ده... زما خبره ستاسې دواړو په منځ کې داده چې ته هم رښتیاوایې اودې هم...
ددوډۍ په هال کې موږ ټول یاره، لکه چې لس تنه سره راغلي وو، ښایسته نجلۍ ترهرڅه دمخه تیار اچولی شراب رامیدان ته کړل، هرچا یویوګیلاس واخیست، زماپه زړه غله راګډشول، چې اوس څنګه وکړم، نه مې ویلای شوای چې نه اونه مې بله پلمه په درواغوخولې ته راتله، په دې چې دلته هغه څه چې زما فکرواویاچې ما باید هغه په نظرکې نیولی وای یوازې له یوه تظاهره پرته بل څه نه ښکاریده، ځکه مې له هغې ښکلې نجلۍ څخه یوګیلاس لکه دنورو په شان په طبعي توګه واخیست اوله څه خوارکې توکو سره مې له ځان سره ونیو، هیچا هیڅ هم ونه ویل اونه څوک دچا په فکرکې وو،ما ته هغه مهال قوماندان یارجان رایاد شو، چې خارجیان به ورته راغلل له هغوسره به یې شراب خوړل، خو چې هغه به ترې تللی نه وو، ده به بیا ترهرچا دمخه چغې وهلې چې: « والله چې ځان یې راباندې مړکړ چې ورسره مل شم، شراب ورسره وخورم خو ایمان مې اجازه نه راکوله، ماویل چې داجهاد به مې په خاورولاهو شي...»
په داسې حال کې چې دې خپله خلکو لیده چې دهغوی په سترګوکې څنګه خاورې ورشني...
په همدغه مهال کې ډاکټراوحکیم لالا هم راغلل اوله ټولویې هیله وکړه چې له بې بې سره څوک ډیرې خبرې ونه کړي... ډاکټر لاداهم وویل چې:
- څوک مه ورځې، کیدای شي، کومه بله حمله هم زروربانديې راشي، له هغې سره خبرې مه کوئ... ماته یې وکتل اوپه خنداکې یې راته وویل، چې زه خو باید ورسره ونه غږیږم په دې چې زما خبرې دومره درنې دي چې ډیرپیاوړې زړونه یې واورې هم نه شی ورته ټینګدای...
هغه په رښتیاهم ناروغه وه، خوله دې سره سره موږ نن له هغې سره خورا زیاتې خبرې وکړې، خوداچې ډاکتر وویل تاسې به نه ورځې زه په دغه خبره یوڅه خپه شوم... په دې چې هغې کومه پوښته له ماکړې وه، مادهغې ځواب باید دې ته ویلی وای...
زه په همدغه سوچ کې وم چې لیلې زما اولکشمي په مخ کې دساقۍ نجلۍ له ټوکرۍ دوه نورګیلاسونه هم دمیزپرسرکیښودل... نوروهم واخیستل، لیلې له ټولو هیله وکړه چې ددې خبرې ته ټول یوغوږ شي... ماته یې لاس ونیو اوویې ویل:

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

ـ دابناغلی دولت خان دی، له کابله راغلی، له لکشمي سره یوځای په یوه کالج کي درس وایی، نن زموږ ګران میلمه دی،موږ تل دخپلو پخوانو مینه په ده ماتوو، همداده چي دده په سرسلامتي به یي....
لیلي لا داخبره پای ته نه وه رسولي چي ټولو زما په سرسلامتي وغړنګول... لږ مهال لا نه و تیرشوي چي له هري خولي بیا هم هغه یوه خبره راووته چي:
ـ په دي وطن کي مو څه حال جوړکړی، ولي دپردیو منئ، ګورئ که یوڅل کمزوري ورمعلوم شوئ، بیا دربانديِ راځي او داسي غلامان به درڅخه جوړکړي چي نه یوازي به دوي ملنديِ دربانديِ وهي بلکی ټوله نړي به دربانديِ خاندي...
خوما یوازي دومره ورته وویل:
ـ نه پوهیږم چي پرموږ څه وشول؟ څه به کیږي اویاموږدکوموسترګوبلاوخوړو... یوازي دومره درته ویلای شم، چي زموږ خلک لاهم پرهغو رازونو چي داشل کاله ددوی په څنګ کي روان دي اودهغوی پرمکاریو چي ددوي پرسریي کوي نه پوهیږي، دوی یوازي خپلو ارادو اوسپیڅلتیاوو ته رښتیني دی زموږخلک دزړه له کومي زړه سواندي دي، میراني دي، په خپله خبره ولاړ دي، آزادي خوښونکی دي، له یوه اوبل سره پر دښمنی باندي دتل له پاره باوري نه دي، خو داسي ښکاري چي یوه ځواک اویوچا یوداسي جادووربانديِ کړي چي تراوسه نه دوی اونه هم نور څوک پري پوهیږي...
لیلي ځان په خبره کي راواچاوه:
ـ داخبره زموږ له پاره هم څرګنده ده، موږدکابلي والا په نیت اودیانت باندي له ډیرپخوا څخه پوه یو، خو اوس پوښتنه داده چي دغه جادګر،اودغه ځواک چي دغه هیواد ته یي دبدنیتی تلک ایښی څوک دي؟
ډاکتر مخکي تردي چي زه څه رښتیا او دروغ نوردوی ته ووایم، زما وارونیو اوویي ویل:
ـ تاسي پوهیږي چي دایدس ناروغي په پیل کي په څه شان خپریده؟
ما لکشمي ته مخ ور واړاوه اوپوښتنه مي تري وکړه:
ـ ایدس څه شي ته وایی؟
ـ یوه ناروغي ده...
ـ څه ډول؟
خو هغي ځواب راته ونه وایه، ډاکتردلکشمی ځواب ته سترګي په لاره و، ځکه یي ماته نورڅه ونه ویل اوهغه ته یي ځواب ورکړ:
ـ که موږ په دغه راز پوهیدای اویاموپه دغه باره کي معلومات درلودای، نوموږ به هم تاغوندي ډاکتران وای...
ډاکترداپوښتنه زما دخبري په اړوند رامنځ ته کړي وه، نورچاهم دځواب په توګه څه ورته ونه وي ځکه یي بیاخپله ځواب کړه:
ـ هغه مهال چي ددي ناروغی په اړه خلک نه پوهیدل، ډاکتران هم نه پوهیدل، ناروغان هم نه پوهیدل، هره یوه به هم داخبره کوله چي داڅه شان ناروغي ده، چي نه پري پوهیږو اونه هم کوم دوا درمل لري...څوک په دي هم نه پوهیدل چي له چا څخه ده اوله کومه راپیداکیږي؟ دولت خان هم اوس دافغانستان په اړه هماغسي خبره وکړه چي نه پوهیږي هیواد یي دچا له خوا دڅه له پاره اوس په دغه ورانوونکي اورکي سوځي اوخلک یي ولي داسي کړیږي؟
دډاکتر خبره موږ ټولو ورسره ومنله، خوزه دایدس په مانا نه پوهیدم، لکشمي هم راته ونه ویله ځکه مي نه دي ښه ځواب ورکړ اونه هم دبد اونه مي نوره دوی ته ورښکاره کړه چي زه ګواکي دایدس په مانا نه یم پوه شوی... په همدغه وخت کي حکیم لالا هم خپله وکړه:
ـ مسلمانانو لاره، نه لاره همدایوافغانستان یي لاره داسلام دښمنان اوس پري پوه شول چي داسلام خرابي او آبادی په همدغه هیواد پوري تړلي ده ځکه یي داده ملاورته راوتړله چي باید وران یي کړي، داسلام ددغو دښمنانو په بربادیِ یي پورته کړئ...
لکشمي اولیلی داتیاري پیالي نوري هم ماته راوړاندي کړي اوویي ویل:
ـ وڅښه داهم وڅښه حکیم لالا ددښمنانو دبربادیِ په هیله یي وڅښه... ځکه چي دلته یوازي ډاکتر... دی. زه خو شکرالحمدالله داسلام په دښمنانانوکي نه راځم.... که داونه څښي زه پوهیږم چي حکیم لالا دي دوزخ ته لیږي...
ما داګیلاس هم په سروړاوه اوحکیم لالا ته مي دکوټي له دغه سره دشاباسی په نامه لاس پورته کړ، خولکشمی په دغه نښه یوڅه نارامه شوه په دي چي هغي وویل: حکیم لالا دي وپړساوه، اوس یي ګوره چي نوري نوري نادري هم راوباسي... خوهیله یي تري وکړه چي نورڅه ونه وایی...
ټول سره تاوده شول، لکشمی اوس دنشه یانو سره مل شوي وه، لیلاهم، خویوازي زه وم چي تراوسه هم نه نشه وم اونه مي دنشي آحساس کاوه... یوازي لیلا لکه چي پوهیده دهغي پرما پام و، هغه راغله اوله ما اولکشمي سره یوځای کیناسته، له ناستی سره سم لکشمی بیاهیله تري وکړه چي هغه له ماسره دکابل دغمونو په باب خبري ونه کړي.ځکه یي هغي ته وویل چي دولت خان یوډول لنديِ وایی چي دوه بیته یي سړي لیوني کوي..
هغي په حیرانتیا وپوښتل:
ـ هغه څه شی دي؟

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولئ

ـ شعرونه دي لکه ستاسي د روهيلکنډ چاربيتي خو ترهغو هم خوږي اوسوځونکي...
ليلا راته موسکۍ شوه اوراته ويې ويل:
ـ نورو پوښتنوته خومې دځواب رانه کړچې لنډۍ راته ووايې دامو هم قبولې دي...
زه له لکشمي سره اوس حيران وم، هرچيرې به چې کيناسته زما اوخپل بازاربه يې په لنډيو توداوه، داسې کټ مټ پيښه زما له تقديرسره له ډيرپخوا جوړه شوې وه، هغه مهال چې زه لا ماشوم اودښوونځي په دويم اودريم ټولګي کې وم، زموږ په کلي اوشاوخوا باندو کې به چې دچا خوښي اوخوشالي وه، زما نيکه دخدای وبښي هغه خو به خامخا پکې و، زه به يې هم له ځان سره روان کړم، ديوعالم خلکوپه منځ کې به ودرولم تراني به يې راباندې ويلې، زه به له خلکو شرميدم خو داچې نيکه به مې امرکړې و، دهغه خبره چا په مخکه غورځولای شوه، بس نو دچا خبره چالان به وم، اوس هم کټ مټ کانه راباندې شوې وه، بس لکشمي وه اوزه چې وبه يې ويل لنډۍ نوبيا به زما سرو اودښکلواستانه... لنډۍ به مې ويله له هغه وروسته به مې هغه په هماغه نازونزاکت سره ورته ژباړله چې هماغه نازکی يې بايد دوی هم احساس کړي...
دليلې دغوښتنې سره سم مې لکشمي ته مخ ورواړاوه، هغه پوه شوه، زريې قومانده راکړه چې:
ـ دشرابو په باب خو دې يوه ورځ هم خوله نه ده خلاصه کړې، وګوره يوه داسې لنډې ووايه چې دشرابوپه باره کې وی، دښکلو په باره کې وي...
ليلالکه چې په دې رضا وه، چې په دغه اړه يوڅه ورته ووايم، دهغې ځيره هم بل ډول شوې وه، ځکه نو مخکې تردې چې دشرابو ستاينه وکړم خولې ته مې يوناڅاپه راغله چې:
مخ دې په سپين کې سرخې وايې لکه خاصه چې پرګلاب وغوړوينه
لکشمي هغه لنډۍ ترما دمخه هغې ته په خپله ټوله نازکۍ سره تشريح کړه، داسې چې دهغې په اوريدوسره نورهم سره شوه، نوره هم ګلابي شوه اونوره هم سره وغوړيده،داسې چې هرچا ورته کتلې وای، نوهغه زموږ دمشرپه وينا بچې خو مې نه و چې نام خدا او يايې ای شو !؟ نه وای ورته ويلای...
ماخودالنډۍ ډيره، ډيرو ښکلو ته ويلې وه، خو دومره اغيزيې چې پرليلا کړی وپرهغوی يې ګرده سره داسې نه و کړې لکه مارچې دمداري شپيلۍ ته په ملاراماتيږي هغسې ويارې شوې وه اواحساس يې په رښتياهم خورا لوړشوی و. چې ماهم داسې احساس ډيرلږ ليدلی اوحس کړی و، هغې له دغې لنډۍ وروسته ما ته په روغ نظرنه کتل، هغې فکروکړ، چې دالنډۍ به ما همدا اوس ددې دښکلادخيرا ت له پاره جوړه کړې وي...
لکشمي هم پرې پوه شوه، هغه پوهيده چې ددې لنډيو ويونکی ساده څوک نه دي، همداده چې په زړونو لګيږي اوزړونه له زړونو خبروي...ځکه نو دخپلې هغې په انتظاروه، رښتياخوداوه چې لکشمی خپله اوس په داسې لوړتيا کې وه چې له ما پرته يې اوس نورڅه نه لوړليدل اونه يې غوښتل چې ويې وينې، ځکه خويې يوځل چې سرزماپر مټ راکيښود يوه نرۍ زونګه يې ترغوږ هم راتيره کړه چې ګواکې دا ستا غمونه دي چې زه...
په دې خاطرچې ما يې پام په بله خواکړی وي، زرمې ددې دبوختيا له پاره ورته وويل:
ـ لنډې دې اورې که نه؟
ـ وايه ما ترليلا دمخه غوښتې وه، نه پوهيږم چې هغې څه جادو درباندې کړې چې هغې ته ګورې هرڅه ترهغې ځاروي، زما لنډۍ دې هم ترهغې ځارکړه...
ـ غم مه کوه،غم، ستادپاره ويل شوې...
ـ وايه،زه باورلرم چې دشرابوپه باره کې به نه وي ځکه پښتانه شراب نه خوري او نه يې ستايي
مازر ورته وويل:
ـ نه لنډې دهرڅه په باره کې شته دشرابو په باره کې هم شته، پښتانه دومره هم نه دي چې شراب به نه پيژني او يابه يې په سندروکې ځای نه وي ورکړی:
هغې مخ زما پراوږه باندې کيښود اوماهم په نرم آهنګ سره ورته ووې:
شراب په شرعه ناروا دي
ما ته روا دي دياغم پرې غولومه...
لکشمی لاڅه چې ليلا يې هم سره وبوږنوله، دلکشمي خو سترګې له اوښکورادکې شوې، ما ته يې داسې وکتل، چې زه يې دزړه په غږ باندې په همدغو يوکتوکې پوه شوم، هغې زر خپلې کوربنې اوښکې دسترګو له دالانه زما له ميلمنو کتو څخه په يوه خوا کړې اوترخوله يې راووتل:
ـ مافکرکاوه چې تاسې به يوازې لکه چې خلک وايې دجګړو پهلوانان ياست، خو داسې نه ده زه اوس پوهيږم چې له تاسې سره دښکلا اوعاطفې ليونۍ پرښته هم تل خپله ملتيا کوي...
لکشمي خورا ځيرکه نجلۍ وه، هغې نه غوښتل چې له خپلې مينې څخه نانځکه جوړه کړي اويايې دهرچا په خوله کې ورکړي، ما اوهغې تراوسه هم يوه اوبل ته په دغه باره کې خپله وروستې پريکړه نه وه ويلې، همداوه چې دې هم تراوسه چا ته دا نه وو ويلې چې ګواکې دا اويازه له يوه اوبل سره مينه لرو.
په دغه شيبه کې يې هم خپله تلوسه ترپښولاندې کړه اوخبره يې په خورا ځيرکۍ سره په بله کړه:

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

ـ رښتیا ووایه زموږ ببو ډیره ښکلي ده؟
لیلا ما ته وکتل،له کتویي پوهیدم چې غواړي دخپلې ښکلا په اړه له مابیاهم څه واوري ځکه مې زرځواب ورکړ:
ـ دخاوند یې دنصیب شي، هو، ډیره ښکلي ده...
ـ ته څه پوه شوې چې هغه ډیره ښکلي ده؟
ـ داخودپوهیدو خبره نه ده شرعه حاضرته ګوري، هغه چې هرڅوک ګوري وایی ښکلي ده، ښکلي ده اوښکلي ده...
ـ زه خونه پوهیږم چې دهغې څه شی ښکلي دي،
ـ که زه درواغ وایم ته زما په ځای شه اوپه ځیرځیرورته وګوره...
هغې بیاهم باور ونه کړ، په خبره کې یې خبره راویسته اوویې ویل:
ـ نه ته دې خپله دښکلانښه راته ووایه، خلک هسې شي ته هم ښکلی وایی...
ما لادلکشمی خبرې ته ځواب نه و ورکړی چې دلیلا ترخوله راووتل:
ـ که زه پوهیدای چې خبره به دومره تودیږي، نومابه پرتارحم نه و اوکړی اوستا به هم داسې حال و لکه دنورو...
زه حیران شوم، چې داڅه وایی، لږ سوچ مې سره وکړ، راياد شوه، چې داددې لورینه وه، چې ان دشرابوله پیله یې زما ګیلاس بیل کړی و اوزه یې له خدایی ګناه څخه ژغورلی وم. زه حیران وم چې زه لیونی یم که دوی؟
خوماورخلاصه کړه چې زه تردې نورڅه نه لرم زموږ لوی نازکخیال شاعر، کلونه مخکې پرهم دغه هندوباربانديې نصیب ورپیښ کړې و، ګوره چې به ده هم په کوم دیاراودربارکې لکه موږ چې نن دلته سره ناست یو، له یوچا سره، له ښکلوسره ناست و، ځکه یې یوه همداسې ښکلا چې زه یې په هسې ساده الفاظوکې یادوم ده په خپل شعر سره ستایلې وي، زه هم وایم، چې لیلا ښکلي ده، داسې:

چې دباغ صبرې یې پستې ترقامت دي
پښتنې په قامت ستري نه دي څه دي
ښکلي غاښ دې مرغلرې نه دي څه دي...

شپه ناوخته شوې وه، زموږ دمجلس یاران ټول هرې خواته سره واسکټ واسکټ شوي وو، خو حکیم لالا اوډاکټر ناست وو، ما لکشمي ته مخ ورواړاوه چې انایی باید دخداپاماني په خاطروګورو، هغې لیلې ته وویل، لیلې ډاکترته وکتل دهغه خوښه نه وه، له دې سره سره هم لیلا ورغله خو چې بیرته راووته ویی ویل چې هغه دم ګړی ویده ده، ځکه نو موږ ونه شوای کولای چې هغه دشپې په هغه تنګ زړه کې وګورو، یوازې مې لیلا ته مخ ور واړاوه اوورته ومې ویل چې که دخدای رضا وه زه به بیا ډیرزر راشم، هغې راته وخندل اوراته ویې ویل چې که ته رانغلې زه به درپسې درشم... نورته زموږ له دامه په سپکوڅانګونو الوتی نه شي...
زما میلمه پالي چې تراوسه په لاره تلای شول ساړه ځانګونه، دښکلي بنګلي په زینوکې له ماسره راکښته شوې، لیلاچې لا یې راکوزیدو ته دوې زینې پاتې وې، بیاراته په خندا شوه،اوترغوږ یې راتیره کړه چې داځل خو مې دلحاظ وکړ، بل ځل به که نصیب وته هم په دغوزینوکې داسې روغ رمټ دمځکې ترتله رانه ونه رسیږي... خوما بیاهم مننه ترې وکړه، موږ له بنګلي راووتو لیلا مې یوې خواته وه اولکشمي مې بلې خواته، هغې خواته ترهغه زړه ونه لاندې په هغه زاړه قبرباندې چې تیرځل مې له نژدې لیدلی واوڅنګ ته یې یوزوړ کتاب په روښانه توروکې هم ایښی و شمې بلیدې اونرۍ نرۍ زیړۍ رڼاوې یې له لرې هغوی ته چې هغې خوا ته به یې کتل داسې چې تابه وې وروستی شیبې یې دې کولې.
دلویې سرداري بنګلي د انګړدننه مو خدای پامانی سره وکړ، ډاکترله پاسه راکښته نه شو، حکیم لالاهم راونه ووت، یوازې موږ درې واړه اوس دلته ولاړوو، لکشمي خپله موټر راویست زموږ په څنګ کې یې ودراوه، بیرته راکښته شوه، لیلې ته یې مخ ور واړاوه نه پوهیږم چې پوښتنه یې ترې وکړه اوکه یې تشریح ورکړه:
ـ ببو! دولت خان دې خوښ شو، بدزلمی نه دی؟!
ـ ددولت خان عمردې ډیروي، ماته یې نن داسې احساس راوباښه چې له ماشومتوبه ترننه چا نه ورابښلی، هو، هغه ورک احساس، هغه مرور اویوله پیړیو پیړیو ورک احساس، لکه چې هندوان هم وایې چې موږ په یوه او بل جنم کې داسې وو اویاداسې... اوموږ هم لکه چې په یوه جنم کې له یوه اوبل سره ډیرنږدې خپلوان وو...
لکشمي له لیلا سره خدای پامانی وکړ، زما سریې په دواړولاسوکې ونیو، په یوه اوبله خوایې داسې ښکل کړم لکه چې کله به له غزني څخه کورته ستړی ستومانه راغلم اومورېه مې په مینه مینه ښکلولم، ماهم دا داسې کلکه کلکه په یوه خوا اوبله خوا ښکل کړه چې دزړه له کومې یې خوند راکړ ځکه مې داهم ورته ووی:
ـ تا رښتیا وویل، ما هم نن داسې احساس وکړ چې زما اوستا ارواوی ښایی هغه خوراو ورور وي چې کوم وخت په دغه لوی ملک کې کوم ظالم واکمن له یوې بلې څخه بیلې کړي وي...

پاتې لري

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ